

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Bf.II.169/2022. számú ügyben Szegeden, 2022. június 16. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a 14. sorszámú

v é g z é s t:

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt terhelt ÉS TÁRSAI ellen indított büntetőügyben a *Szegedi Törvényszék* 2021. november 10. napján kihirdetett 6.B.1085/2019/299. számú ítéletének a vagyonelkobzásra és annak biztosítására vonatkozó részét helybenhagyja azzal, hogy a cég tulajdonát képező ingatlanokra és gépjárművekre a zár alá vételt a Szegedi Járásbíróság a 22.Bny.280/2017/2. számú, míg a követelésekre a zár alá vételt a Szegedi Járásbíróság a 6.Bny.354/2017/5. számú határozatával rendelte el.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Szegedi Törvényszék Terheltl III. r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegdként elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés a) pont] és bűnsegdként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §). Ezért Terheltl III. r. vádlottat – halmazati büntetésül – 3 év 6 hónap szabadságvesztésre, 5 év közügyektől eltiltásra és 5 év gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra ítélte. A szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani azzal, hogy a III. r. vádlott legkorábban a szabadságvesztés büntetés fele részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

[2] A III. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztésbe beszámítani rendelte az általa előzetes fogva tartásban töltött időt.

[3] A cég-vel szemben 641.684.942.-Ft erejéig vagyonelkobzást rendelt el. A cég tulajdonát képező ingatlanokra és gépjárművekre, valamint követelésekre elrendelt zár alá vételeket a cég-vel szemben elrendelt vagyonelkobzás biztosítására fenntartotta.

[4] A kényszersztörlesztés alatt álló cég_1 tulajdonát képező tehergépkocsira, az cég_2.-vel szembeni követelésre, valamint az cég_3 által vezetett bankszámlán kezelt pénzüsszegre elrendelt zár alá vételt feloldotta.

[5] Kötelezte a III. r. vádlottat az elsőfokú eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

[6] Az elsőfokú ítélet ellen a cég jogi képviselője, név ügyvéd jelentett be fellebbezést az elsőfokú ítéletnek a cég-t érintő rendelkezései ellen. Arra hivatkozott, hogy megalapozatlan az az ítéleti megállapítás, amely szerint a társaság tevékenysége kapcsán keletkezett a költségvetést ért vagyoni hátrány, illetve a társaság nem gazdagodott a bűncselekmény során. Álláspontja szerint ennek kapcsán a törvényszék törvénysértő módon rendelt el vagyonelkobzást.

[7] A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.91/2020/17. számú indítványában az elsőfokú ítéletnek a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja és a Be. 606. § (3) bekezdése szerinti korlátok közötti, a Be. 590. § (5) bekezdés a) - d) pontjában és a (7) bekezdésében írt felülbírálatát indítványozta. Álláspontja szerint a törvényszék helytállóan állapította meg, hogy a cég tevékenységével összefüggésben, az adólevonási jog jogosulatlan gyakorlásán alapuló cselekmény következményeként érte az állami költségvetést vagyoni hátrány, így helytállóan rendelkezett a társasággal szemben a vagyonelkobzás elrendeléséről, és annak jogszabályi alapját is helyesen jelölte meg. Összességében az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta azzal, hogy a III. r. vádlott által elkövetett költségvetést károsító bűncselekmény jogszabályi alapját pontosítsa az ítéltábla.

[8] A jogi személy jogi képviselőjének fellebbezését nem tartotta alaposnak.

[9] A cég vagyoni érdekelt jogi képviselője a fellebbezését a másodfokú eljárásban részletesen írásban indokolta, illetve a fellebbviteli főügyészség indítványára észrevételeket is tett. Elsődlegesen eljárási szabálysértésre alapítottan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta.

[10] Álláspontja szerint a jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről szóló 2001. évi CIV. törvény (Jszbt.) 16/B. § (1) bekezdése szerinti rendelkezés megsértését a törvényszék az előkészítő ülésre nem idézte és nem is értesítette a cég egyik meghatalmazott jogi képviselőjét sem, így a Jszbt. 16/B. § (2) bekezdésében írtakkal szemben nem fejthette ki az álláspontját a jogi személyt érintő ügyészégi indítvánnyal kapcsolatban, nem adhatta elő a jogi személyt érintő tényeket és ezek bizonyítékait, illetve bizonyítás lefolytatását és bizonyíték kirekesztését nem indítványozhatta. Erre figyelemmel nem tudták gyakorolni ezen jogaikat az előkészítő ülésre történt értesítés, illetve idézés hiányában. Ezért a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontja szerinti, az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása indokolt, mivel álláspontja szerint a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a jelenléte a törvény értelmében kötelező.

[11] Másodlagosan a cég-vel szemben elrendelt vagyonelkobzás mellőzését, vagy az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a cég által elért árelőnynek megfelelő gazdagodásra a vagyonelkobzás leszállítását indítványozta.

[12] Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a jogi érveivel nem foglalkozott, illetve elutasította a szakértő igazságügyi könyv-, adó- és járulékszakértő szakértőként történő meghallgatására irányuló bizonyítási indítványát.

[13] Hangsúlyozta, hogy nem merült fel az eljárás során arra utaló tény, vagy körülmény, hogy a vádlottak által elcsalt áfa összegéből bármennyi is visszajutott volna Cég képviselőhöz, illetve a cég-hez. Vitatta, hogy a „missing trader” cégek által eltüntetett áfa összegével a cég gazdagodott volna, amelynek hiányában vagyonek Kobzás nem alkalmazható.

[14] Utalt az Európai Unió Bíróságának határozataira, amely szerint az áfa rendszer lényege az, hogy a gazdálkodókat az áfa ne terhelje, ami az adósemlegesség elvéből következik.

[15] Rámutatott arra, hogy a fellebbviteli főügyészség által hivatkozott jogesetben a Kúria nem is rendelt el vagyonek Kobzást, mivel az eljáró bíróságok elmulasztották annak vizsgálatát, hogy az adó meg nem fizetése révén az egyes gazdasági társaságok, vagy a vádlottak milyen összeggel gazdagodtak. Hangsúlyozta, hogy szakértő szakértő szakvéleménye szerint a cég_1-től vásárolt árukkal kapcsolatban legfeljebb csak csekély, 1,62%-2,13% árelőnyt érhetett el a cég, a szokásos piaci árakkal összehasonlítva, amit a nyomozóhatóság által kirendelt szakértő_2 szakértő is elfogadott a kiegészítő szakvéleményében. Ezzel szemben az elsőfokú bíróság a cég által elért árelőnyt nem vizsgálta, így azt sem, hogy a cég hasznot húzott-e, és ha igen, milyen mértékben.

[16] Utalt arra is, hogy a kétszeri elvonás tilalmának elvébe ütközik a vagyonek Kobzás azon részében, hogy a tényállás szerint Terheltl III. r. vádlott társai összesen 34.000.000.-Ft-ot megfizettek az eljárás során, amely ugyancsak a fellebbezett ítélet logikátlanágát és inkohereenciáját jelzi.

[17] A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség a vagyoni érdekelt jogi személy jogi képviselőjének fellebbezés indokolására tett észrevételében kifejtette, hogy az előkészítő ülésen a Jsztb. 16/B. § (1) bekezdésében foglalt kötelező rendelkezés ellenére a jogi személy érdekében eljáró ügyvéd idézésének elmulasztása olyan abszolút eljárási szabálysértésnek nem tekinthető, amelynek okán az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének van helye. Az elsőfokú ítélet meghozatalára ugyanis nem az előkészítő ülésen, hanem tárgyalás alapján került sor, amelyen a jogi személy érdekében eljáró ügyvéd a Jsztb. 16/B. § (2) bekezdésében írt jogait már gyakorolhatta, illetve ténylegesen gyakorolta is, így az eljárási szabálysértés nem hatott ki az ügy érdemére, illetve a Jsztb. szerinti szankciót az ügyészségi indítvány visszavonása okán a bíróság nem is alkalmazott. Erre figyelemmel az indítványában írtakat változatlanul fenntartotta.

[18] A fellebbezési nyilvános ülésen a vagyoni érdekelt jogi személy jogi képviselője a fellebbezésében, illetve annak indokolásában írtakat mindenben fenntartotta, azt azzal egyezően adta elő.

[19] A fellebbezés alaptalan, az ítéltábla a fellebbviteli főügyészség álláspontját osztotta.

[20] A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 590. § (6) bekezdése alapján a vagyoni érdekelt képviselőjének fellebbezése folytán az ítélet Terheltl III.r. vádlott tekintetében sem emelkedett jogerőre az elsőfokú ítélet kihirdetésekor.

[21] A Be. átmeneti rendelkezést nem tartalmazó, vagyis a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazandó 2022. március 1. napjától hatályos 458. § (5) bekezdése alapján azonban az elsőfokú bíróság ügydöntő határozata a vagyonelkobzást érdemben elbíráló rendelkezés kivételével abban az esetben is jogerőre emelkedik, ha az ügydöntő határozat ellen kizárólag a vagyoni érdekelt jelentett be fellebbezést.

[22] Erre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú ítéletnek a vagyonelkobzásra és annak biztosítására vonatkozó rendelkezése kapcsán megállapította, hogy az a Be. módosításának hatályba lépésekor, a törvény erejénél fogva 2022. március 1. napján jogerőre emelkedett.

[23] Ugyanakkor a Be. 590. § ugyancsak 2022. március 1. napjától hatályos (5) bekezdésének szövegezése alapján a másodfokú bíróságnak a részlegesen jogerőre emelkedett rendelkezéseket is felül kellett bírálnia

a) az elsőfokú bírósági eljárást és annak során vizsgálta azon eljárási szabályok megtartását, amelyek megsértése esetén

aa) a 607. § (1) bekezdése, valamint a 608. § (1) bekezdése alapján az ítéletet hatályon kívül kell helyezni, vagy

ab) a 609. § (1) bekezdése alapján az ítéletet hatályon kívül kell helyezni,

b) a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezést, ha a terheltet fel kell menteni, vagy vele szemben az eljárást meg kell szüntetni,

c) a bűncselekmény minősítésére, illetve

d) a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezés tekintetében.

[24] Ennek során megállapította az ítéltábla, hogy Terheltl III. r. vádlott vonatkozásában olyan eljárási szabálysértés nem történt, amely az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését eredményezné.

[25] Annyiban osztotta a másodfokú bíróság a vagyoni érdekelt jogi személy jogi képviselőjének eljárási szabálysértéssel kapcsolatos álláspontját, hogy a Jsztb. 16/B. § (1) bekezdése értelmében valóban kötelező lett volna az előkészítő ülésen a jogi személy érdekében eljáró ügyvéd jelenléte, mivel az ügyészség a vádiratban a jogi személlyel szemben intézkedés alkalmazását indítványozta. Ugyanakkor megállapította - osztva a fellebbviteli

főügyesség álláspontját -, hogy ezen eljárási szabálysértés nem hatott ki az ügy érdemére, és ennek okán abszolút hatályon kívül helyezést eredményező szabálysértésként nem értékelhető. A vagyoni érdekelt jogi személy érdekében eljáró ügyvéd az érdemi tárgyaláson jelen volt, a Jszbt. 16/B. § (2) bekezdésében írt eljárási jogait gyakorolhatta és gyakorolta is, az elsőfokú ítélet cég-t érintő rendelkezéseivel szemben pedig fellebbezést jelentett be.

[26] A Be. fent idézett 590. § (5) bekezdése értelmében az elsőfokú ítéleti tényállást megalapozottnak kellett tekinteni a részleges jogerőre emelkedésre tekintettel.

[27] A másodfokú bíróság a vagyonelkobzásra és annak biztosítására vonatkozó rendelkezések tekintetében bírálta felül az elsőfokú ítéletet.

[28] A megalapozottnak tekintendő elsőfokú ítéleti tényállás [46] és [47] bekezdései szerint 641.684.942.-Ft általános forgalmi adó a befogadó cég-nél került levonásra, azaz a cég-nél vagyongyarapodás keletkezett. Az értékesítési láncban szereplő számlák valótlan gazdasági eseményeket takarnak, és a cég jogosulatlanul helyezte levonásba a cég_1 költségvetésének adótartamát, amely általános forgalmi adó azt megelőzően nem vált a költségvetés részévé.

[29] Vagyonelkobzás esetén beszámításnak nincs helye, így nem bírnak relevanciával a vagyonelkobzás összegének meghatározása körében, azon körülmények, hogy a cég milyen árelőnyt ért el, a vagyont mire használta fel, illetve, hogy egyéb terheltek a Nemzeti Adó- és Vámhivatal részére milyen összegeket fizettek meg a bűncselekménnyel összefüggésben.

[30] A fellebbviteli főügyesség által hivatkozott BH2017. 142. jogesetben a Kúria elvi élel fogalmazta meg, hogy a vagyonelkobzást el kell rendelni arra a bűncselekmény elkövetéséből eredő, a bűncselekmény elkövetése során, vagy azzal összefüggésben szerzett vagyonra, amellyel más gazdagodott. Ha a gazdálkodó szervezet gazdagodott ilyen vagyonnal, a vagyonelkobzást vele szemben kell elrendelni. Vagyonszerzésnek tekintendő az is, ha a bűncselekmény a költségvetésbe történő befizetési kötelezettséggel függ össze; az elkövető, vagy más személy, illetve gazdasági társaság a költségvetési bevétel csökkenésével azonos mértékű vagyont szerez a befizetés elmulasztásával, így a költségvetési bevétel csökkenésével azonos mértékű vagyonelkobzást kell elrendelni (Kúria 95. BK. vélemény). Ahogy a jogi személy jogi képviselője is utalt rá, az említett bírósági határozat [72] bekezdése szerint nem volt az iratokból megállapítható, hogy az APEH kötelezte a gazdasági társaságokat a meg nem fizetett adó befizetésére, illetve a meglévő határozatok szerinti kötelezés nem fedte le a tényállás szerinti teljes elkövetési időt és mértéket. Arra sem volt adat, hogy a gazdasági társaságok működtek-e, nem került-e sor felszámolásuk elrendelésére.

[31] A jelen ügyben megállapította a másodfokú bíróság, hogy a cég működő gazdasági társaság (másodfokú iratok 11. sorszám alatti irat), illetve a Nemzeti Adó- és Vámhivatal nem kötelezte a gazdasági társaságot a meg nem fizetett adó befizetésére (másodfokú iratok között 9. sorszám alatti hivatalos feljegyzés).

[32] Helytállóan állapította meg tehát a törvényszék, hogy a cég a tevékenységével az adólevonási jog jogosulatlan gyakorlásán alapuló bűncselekménnyel összefüggésben 641.684.942.-Ft vagyont szerzett, amire figyelemmel a Btk. 74. § (1) bekezdés a) pontja és 74. § (2) bekezdése alapján vagyonekobzást rendelt el.

[33] A törvényszék megfelelő indokát adta az elsőfokú ítélet [87] – [91] bekezdéseiben annak, hogy kivel szemben, miért és milyen összegre rendelt el vagyonekobzást, így az ezzel összefüggő indokolási kötelezettségének - a védői állásponttal szemben - eleget tett, hivatkozásai a bírói gyakorlatnak és a vonatkozó jogszabályi előírásoknak is megfeleltek.

[34] Helytálló volt az elsőfokú bíróság azon rendelkezése is, hogy mivel a cég-vel szemben vagyonekobzást rendelt el, annak biztosítására a nyomozás során elrendelt zár alá vételeket fenntartotta.

[35] A fentiekre figyelemmel az ítéltábla a vagyoni érdekelt jogi képviselőjének fellebbezését alaptalannak találta, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta azzal, hogy megjelölte a Szegedi Járásbíróság zár alá vételt elrendelő határozatainak a számát a végrehajthatóság érdekében.

[36] A végzés elleni fellebbezési jog kizárása a Be. 615. §-án alapul.

Szeged, 2022. június 16.

Dr. Mezölaki Erik

Dr. Halász Edina

Dr. Nagy Erzsébet

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Szegedi Ítéltábla Bf.II.169/2022/14. számú végzése és a Szegedi Törvényszék 6.B.1085/2019/299. számú ítéletének a vagyonekobzásra és annak biztosítására vonatkozó része a jelen végzés folytán a mai napon *jogerőre emelkedett*.

Szeged, 2022. június 16.

Dr. Mezölaki Erik

a tanács elnöke